

Saksfremlegg

Deres ref.:	Vår ref.:	Saksbehandler:	Dato:
	18/1154 /31105/18-256 C85	Trond Eliassen	18.05.2018
		Telefon:	
		77 79 05 03	

Saken skal behandles i følgende utvalg:

KUL-FR
FSK
KST

SØKNAD OM KOMMUNAL GARANTI - TROMSØ TENNISKLUBB

Innstilling til vedtak:

1. Tromsø kommune gir simpel garanti for lån Tromsø tennisklubb opptar til renovering av Tromsø tennis, squash og klatrehall. Garantien gjelder for hovedstol på kr 4 197 796,- med et tillegg på 10 % av til enhver tid gjeldende hovedstol til dekning av eventuelle påløpte renter og omkostninger.
2. Garantitiden fordeles slik:
Lånebeløp: kr 1 189 384,- – Garantitid: 20 år + tillegg på inntil 2 år jfr. garantiforskriften § 3. Garantiansvaret reduseres i takt med nedbetaling av lånet.
Lånebeløp: kr 3 008 412,- – Garantitid: 5 år + tillegg på inntil 2 år jfr. garantiforskriften § 3
Det forutsettes at innkomne spillemidler, Enova-tilskudd og momskompensasjon går til nedbetaling på lån.
3. Det forutsettes at långiver etablerer 1 pr. pant i anleggsmidler og driftstilbehør
4. Administrasjonssjefen i Tromsø kommune gis myndighet til å godkjenne/akseptere låntakers kredittvilkår.
5. Så lenge garantiforholdet eksisterer skal Tromsø tennisklubb uoppfordret oversende til kommunen revisorgodkjent regnskap, så snart dette er offentlig kjent.
6. Det tas forbehold om fylkesmannens godkjenning av garanti.

Britt Elin Steinveg
Administrasjonssjef

Oddgeir Albertsen
Stabssjef for økonomi og utvikling

Hva saken gjelder:

Økonomisk og juridisk vurdering av søknad om kommunal garanti for lån Tromsø tennisklubb, skal oppta.

Saksutredning:

Innledning

Tromsø tennisklubb eier og driver i dag en tennishall med tre tennisbaner, to squashbaner og leier ut en klatresal og ett buldrom til Tromsø Klatreklubb. Klubben har i tillegg to utebaner i Petersborggt. 32 med ett klubbhus.

Tromsø tennisklubb har i dag 235 medlemmer i aldre mellom 6 år og 90 år. I tillegg til medlemmers bruk av hallen leies det ut om lag 1500 strøtimer i tennis og squash hvert år. Ut over tennis og squash benytter klatreklubbens medlemmer deler av anlegget. Dette betyr at det er en betydelig mengde personer innom hallen daglig.

Tennishallen ble bygd i 1999 og er dermed snart 20 år gammel og behovet for renovering begynner å bli påtagende.

Totalkostnader for renovering av anlegget er anslått til 4,2 millioner kroner, og er tenkt finansiert på følgende måte:

Spillemidler:	Kr 1 955 063,-
ENOVA-støtte:	Kr 214 000,-
Refusjon MVA:	Kr 839 349,-
Langsiktig lån:	Kr 1 189 384,-

Tromsø tennisklubb søker om kommunal lånegaranti på totalt kr 4 197 796,-, hvorav kr 1 189 384,- er knyttet til langsiktig lån på inntil 20 år, og kr 3 008 412 i påvente av utbetaling av spillemidler, ENOVA-støtte og mva-refusjon.

Tromsø kommunes samlede garantiansvar

Pr 31.12.2017 var kommunens totale garantiansvar på 399,2 millioner kroner.

Garantiansvaret fordeles etter formål:

- Private barnehager og andelsbarnehager:	11,1 millioner kroner
- Boligstiftelser:	1,3 millioner kroner
- Energi:	4,7 millioner kroner
- Kultur og idrett:	239,3 millioner kroner
- Sosiale formål:	5,8 millioner kroner
- Kirke:	56,9 millioner kroner
- Renovasjon:	80,0 millioner kroner

I tillegg har kommunestyret innvilget følgende kommunale garantier hvor søker enda ikke har opptatt lån:

- TUIL Arena II: 27,4 millioner kroner
- Stiftelsen kommunale boliger: 40 millioner kroner
- Kattfjord Sportsklubb: 1,6 millioner kroner
- Stiftelsen Fontenehuset/Bårstua AS: 7,4 millioner kroner
- Tromsøysund Sogn: 10,0 millioner kroner
- Bjerkakerhallen AS 94,7 millioner kroner

Totalt garantiansvar på 580,3 millioner kroner er betydelig, og har økt mye de senere år som følge av innvilgelse av store garantier til utbygging innenfor kultur-, idrett- og renovasjonsformål.

Kommunestyret har den 26. april 2017 (k-sak 90/17) vedtatt nye retningslinjer og rammer for fremtidige garantistillelser. Retningslinjene klargjør hvilke formål som skal prioriteres og kriterier for øvrig som skal ligge for nye kommunale garantistillelser. Det innføres krav om inngåelse av gjensidig avtale mellom kommunen og garantihaver som regulerer blant annet:

- Obligatorisk rapporteringsplikt for alle kommunale garantihavere hvor kommunen minimum en gang i året får oversendt revisorgodkjent regnskap.
- Med fare for mislighold av låneforpliktelser skal kommunen umiddelbart underrettes
- Ved vesentlige endringer i organisering, styreform og vedtekter skal kommunen underrettes

Nye retningslinjer vil gi kommunen fortløpende oversikt over den økonomiske status tilknyttet garantiporteføljen, og om nødvendig sette i verk tiltak for å forhindre at garantier blir misligholdt.

Juridisk vurdering av kommunal garanti

Kommunelovens § 51 med tilhørende forskrifter (av 02.feb.2001, nr. 144) regulerer kommuners garantiforpliktelser. Det kan i den forbindelse stilles spørsmål om forbudet om garantistillelse til næringsvirksomhet i komlv. §51 nr. 2 kommer til anvendelse. I forarbeidene legges det vekt på at virksomheten har et uttrykkelig gevinstsiktemål. Det kan ikke sies at Tromsø tennisklubb har et slikt formål, og forbudet i bestemmelsen vil derfor ikke være gjeldende her.

Økonomisk vurdering av kommunal garanti

Tromsø tennisklubb har en tilfredsstillende økonomi med et overskudd på kr 205 000,- i 2017. Klubben har en langsiktig lånegjeld på kr 2 583 000,-, og en egenkapital på kr 1 062 032,-.

Tabellen nedenfor viser sentrale økonomiske nøkkeltall for årene 2017 og 2016:

Økonomiske hoved- og nøkkeltall	2017	2016
Driftsresultat	Kr 297 766,-	Kr 116 657,-
Årsresultat	Kr 204 556,-	Kr 11 719,-
Egenkapital	Kr 1 062 032,-	Kr 857 476,-
Driftsmargin (%): Driftsresultat i % av	11,0 %	4,3 %

driftsinntekter		
Likviditetsgrad 1: Omløpsmidler / Kortsiktig gjeld	7,8	5,8
Egenkapitalandel (%)	28,2 %	22,2 %
Totalrentabilitet (%): Avkastning på totalkapitalen	7,9 %	3,0 %

Som det fremkommer av tabellen over har Tromsø tennisklubb god likviditet men en noe høy gjeldsgrad. Det er i søknad satt opp oversikt over hvilke kostnader og besparelser / reduserte kostnader som genereres av renovering av tennishall. Totale kapitalutgifter i 2019 (første hele driftsår) er stipulert til kr 148 000, mens besparelser / reduserte kostnader er stipulert kr 88 000. Totalt sett altså er netto kostnad i 2019 knyttet til renoveringen på kr 60 000 som må dekkes over ordinær drift til tennisklubben. Årlige kapitalutgifter og anslåtte netto kostnader vil reduseres i takt med innbetaling av spillemidler, ENOVA-støtte og mva-refusjon.

Tennisklubben har budsjettet med en lånerente på 2,5 %, noe som anses for lavt i forhold til fremtidige renteforventninger og våre erfaringer knyttet til lånemarginer til idrettslag. Det er slik administrasjonssjefen ser ikke tatt høyde mulige renteøkninger de neste årene. Det skal påpekes at tennisklubben har bygd opp noe egenkapital til å kunne håndtere noe høyere kapitalutgifter.

Administrasjonssjefen har uttrykt bekymring for hvordan tennisklubben skal kompensere for bortfall av inntekter fra utleie av klatrehall når Tromsø klatreklubb i løpet av 2019 flytter til nytt anlegg i Tromsøbadet. Tennisklubben hadde i 2017 leieinntekter fra Tromsø klatreklubb på kr 388 000,-. Det fremkommer i notat at tennisklubben har nedsatt en arbeidsgruppe som utreder hvordan frigjorte arealer skal benyttes fremover.

Selv om utleie av klatrehall har generert stabile inntekter har det samtidig vært utfordrende å ha en klatrehall i samme bygning som tennis – og squashbanene. Klatrehallen er ikke hermetisk lukket fra resten av tennisklubbens aktiviteter, og medfører at kalkstøv trekker inn i fellesarealer og spesielt på squashbanene. Det medfører økt behov for renhold, glatt banedekke og generelt en forringing av tennishallens fasiliteter.

Tennisklubben ser positivt på at klatreaktiviteten flyttes ut av bygget til tross for bortfall av inntekter. Gjennom bedre fasiliteter for tennisklubbens medlemmer vil det skapes større aktivitet og trivsel i hallen, og legge grunnlag for økning i medlemskontingenter og utleieinntekter. Det fremkommer dog få konkrete tiltak til hvordan tennisklubben skal kompensere for bortfall av leieinntekter fra klatreklubben, og dette skaper en bekymring hos administrasjonssjefen.

Oppsummering

Tromsø tennisklubb har i dag 235 medlemmer og skaper aktivitet i aldersgrupper mellom 6 og 90 år. Tennishallen er snart 20 år gammel og behovet for renovering er påtagende. Gjennom renovering av tennishallen vil det legges grunnlag fremtidige besparelser i FDV-utgifter og forbedrede fasiliteter som sikrer fremtidig drift i hallen.

Administrasjonssjefen vil påpeke to økonomiske risikofaktorer knyttet til garantistillelsen; manglende buffer for eventuelle renteøkninger på lån, og bortfall av inntekter når Tromsø klatreklubb flytter ut av bygget i 2019. Det er nedsatt en arbeidsgruppe for å utrede hvordan frigjorte arealer skal benyttes fremover og sikre inntektsgrunnlaget til tennisklubben på sikt. Foreløpig fremkommer det dog få konkrete tiltak til hvordan tennisklubben skal kompensere for bortfall av leieinntekter fra klatreklubben.

Kommunen har gjennom flere år innvilget store garantier til bl.a. TUIL og IF Fløya. Det er grunn til å uttrykke stor bekymring for nivået på kommunens garantiansvar. I nye retningslinjer stilles det strengere krav til hvilke formål som skal innvilges garanti, samt økt krav til oppfølging og kontroll av eksisterende garantihavere.

Til tross for at den økonomiske risiko knyttet til garantistillelse anses som høy vil administrasjonssjefen anbefale at kommunal lånegaranti til Tromsø tennisklubb innvilges.

Vedlegg:

- Søknad om kommunal garanti av 12.02.18
- Supplerende opplysninger vedrørende bortfall av inntekter fra Tromsø klatreklubb av 01.06.18
- Presisering av finansiering av 11.06.18
- Vedtekter / Lovnorm Tromsø tennisklubb
- Regnskap 2017 og 2016
- Årsberetning 2017

Vedtakskompetanse:

Kommunestyret